

XALQARO TURIZM VA O‘ZBEKISTON: JAHON BOZORIDA O‘RIN TOPISH STRATEGIYALARI

*Xalqaro Nordik universiteti magistranti
Ubaydulloyeva Umida Otamurod qizi*

Annotatsiya: Ushbu tezisdagi Xalqaro turizm va O‘zbekiston: Jahon bozorida o‘rin topish strategiyalari mavzusi yuzasidan O‘zbekistonning xalqaro turizm bozoridagi raqobatbardoshligini kuchaytirish va mamlakatning turistik brendini rivojlantirish uchun kerakli strategiyalar tahlil qilinadi. Tezisdagi mamlakatning turizm infratuzilmasi, marketing va reklama strategiyalaridagi kamchiliklar hamda transport tizimidagi muammolar ko‘rib chiqiladi. Shuningdek, turizm sohasini rivojlantirishda qo‘llaniladigan zamonaviy usullar va xalqaro miqyosda raqobatbardoshlikni oshirish bo‘yicha tavsiyalar ishlab chiqiladi.

Kalit so‘zlar: Xalqaro turizm, O‘zbekiston turizmi, raqobatbardoshlik, turistik brend, infratuzilma, marketing va reklama, investitsiyalar, raqamli transformatsiya.

Annotation: This thesis discusses the topic "International Tourism and Uzbekistan: Strategies for Gaining a Place in the Global Market" and analyzes the strategies to enhance Uzbekistan's competitiveness in the international tourism market and develop the country's tourist brand. The thesis focuses on the country's tourism infrastructure, marketing and advertising strategies, and issues related to the transportation system. Additionally, modern methods of developing tourism and recommendations for increasing competitiveness on a global scale are proposed.

Key words: International tourism, Uzbekistan tourism, Competitiveness, Tourist brand, Infrastructure, Marketing and advertising, Investments, Digital transformation.

Аннотация: В данной диссертации рассматривается тема "Международный туризм и Узбекистан: стратегии занять место на мировом рынке", анализируются стратегии повышения конкурентоспособности Узбекистана на международном туристическом рынке и развития туристического бренда страны. Особое внимание уделяется вопросам туристической инфраструктуры, маркетинга и рекламы, а также проблемам транспортной системы. В работе предложены современные методы развития туризма и рекомендации по повышению конкурентоспособности на глобальном уровне.

Ключевые слова: Международный туризм, туризм Узбекистана, конкурентоспособность, туристический бренд, инфраструктура, маркетинг и реклама, инвестиции, цифровая трансформация.

O‘zbekistonning xalqaro turizm bozoridagi o‘rni va raqobatbardoshligini oshirish, mamlakatning turistik brendini rivojlantirish – bu bugungi kunda dolzarb masalalardan

biridir. O'zbekistonning boy tarixiy va madaniy merosi, tabiatining rang-barangligi, mehmondo'stligi va o'ziga xos an'analari uning turizm salohiyatini yuksaltirish uchun katta imkoniyatlar yaratadi. Biroq, turizmning to'liq salohiyatiga erishish uchun mamlakatning xalqaro turizm bozoridagi o'rni va raqobatbardoshligini kuchaytirish zarurati mavjud.

Xalqaro turizm sohasidagi raqobatning kuchayishi, yangi bozorlarning paydo bo'lishi va turistlarning talablarining o'zgarishi, O'zbekiston uchun o'zining turizm brendini yaratish va rivojlantirishda yangi strategiyalarni ishlab chiqishni taqozo etadi. Turizm infratuzilmasining yetarlicha rivojlanmaganligi, reklama va marketingning samarali bo'lmasligi, transport tizimining noqulayligi kabi muammolarni hal qilish, O'zbekistonning xalqaro turizm bozorida yanada raqobatbardoshligini oshirishga yordam beradi.

ASOSIY MUAMMOLAR

Turizm infratuzilmasining rivojlanmaganligi: Mehmonxonalar, transport va boshqa xizmatlar sohasidagi infratuzilmaning yetarlicha rivojlanmaganligi, turizmni to'liq rivojlantirishga to'sqinlik qilmoqda.

Marketing va brendni rivojlantirishdagi kamchiliklar: O'zbekistonning xalqaro miqyosda tanilgan turistik brendi yetarlicha rivojlanmagan. Mamlakatning sayyohlik salohiyati va uning turistik imkoniyatlarini jahon bozorida keng targ'ib qilish zarur.

Transport va kommunikatsiya tizimining noqulayligi: Yengil va qulay transport tizimi, aeroportlar va temiryo'l yo'llarining samarali ishlashi xalqaro turizmni rivojlantirishda muhim rol o'ynaydi.

Mahalliy xalqqa turizmni rivojlantirishning foydalari haqida tushuncha yetishmasligi: Mahalliy aholi orasida turizmning ijobiy ta'sirini tushunishning yetishmasligi, ular uchun turizm sohasining ahamiyatini oshirish zarur.

YECHIMLAR

Turizm infratuzilmasini modernizatsiya qilish: Mehmonxonalar, restoranlar, transport tarmog'i va boshqa turistik xizmatlarning sifati va miqdorini oshirish. Bundan tashqari, turizm uchun zarur bo'lgan barcha infratuzilmani jahon standartlariga moslashtirish.

Reklama va marketing strategiyalarini kuchaytirish: O'zbekistonning turistik salohiyatini jahon miqyosida tanitish uchun zamonaviy marketing texnikalaridan, shu jumladan onlayn reklama va digital platformalardan foydalanish.

Yangi turizm yo'nalishlarini yaratish: Ekoturizm, madaniy turizm, sog'lomlashtirish turizmi va boshqa turizm turlarini rivojlantirish, shu orqali keng qamrovli turistik tajriba yaratish.

Aeroportlar va transport tizimini rivojlantirish: Transport infratuzilmasini modernizatsiya qilish va xalqaro aviachipta yo'llari o'rtasidagi o'zaro aloqalarni mustahkamlash.

STRATEGIYA

Xalqaro brendni yaratish va targ'ib qilish: O'zbekistonning turizm brendini jahon miqyosida yaratish va uni marketing kampaniyalari orqali tanitish. O'zbekistonni madaniy meros, tabiiy boyliklar, mehmondo'stlik va tarixiy ahamiyatga ega bo'lgan sayohatlar markazi sifatida taqdim etish.

Investitsiyalarni jalb qilish: Xalqaro investitsiyalarni jalb qilish orqali turizm infratuzilmasini rivojlantirish. Bu, ayniqsa, mehmonxona tarmoqlarini kengaytirish va yangi turistik markazlarni tashkil etish uchun muhimdir.

Turizmni raqamlashtirish: Raqamli platformalarni ishlab chiqish va turizmni raqamli tizimlarga integratsiya qilish. Bu o'zgarishlar turistlar uchun qulay va tezkor xizmatlar yaratadi.

UMUMIY XULOSA

Ushbu tezisda O'zbekistonning xalqaro turizm bozorida o'rin topish strategiyalari va mamlakatning turistik brendini rivojlantirish masalalari o'rganildi. O'zbekistonning turizm salohiyati yuqori bo'lishiga qaramay, xalqaro miqyosda o'zining yetarlicha raqobatbardoshligini namoyon eta olmayapti. Bunga turizm infratuzilmasining rivojlanmaganligi, marketing va reklama strategiyalarining samarali bo'lmasligi, transport tizimidagi muammolar va xalqaro miqyosda O'zbekistonning brendining yetarlicha tanitilmasligi sabab bo'lmoqda.

Shu bilan birga, mamlakatda turizm sohasining rivojlanishi uchun katta imkoniyatlar mavjud. Bularning ichida O'zbekistonning boy tarixiy va madaniy merosi, tabiiy resurslari, mehmondo'stligi va o'ziga xos an'analari bor. O'zbekistonning xalqaro turizm bozoridagi o'rni va raqobatbardoshligini oshirish, shuningdek, turistik brendni rivojlantirish uchun yangi strategiyalarni amalga oshirish zarur.

TAKLIFLAR

Turizm infratuzilmasini modernizatsiya qilish:

O'zbekistonning mehmonxona tarmog'i va turizm xizmatlarini jahon standartlariga moslashtirish, zamonaviy va yuqori sifatli xizmatlar ko'rsatishni yo'lga qo'yish.

Transport tizimining samaradorligini oshirish, turistik yo'llarni kengaytirish va aeroportlar, temiryo'l stansiyalarini modernizatsiya qilish.

Marketing va brendni rivojlantirish strategiyalarini ishlab chiqish:

O'zbekistonning turistik brendini jahon miqyosida tanitish uchun samarali reklama va marketing strategiyalarini ishlab chiqish. Bu orqali O'zbekistonni madaniy, tabiat va tarixiy sayohatlar markazi sifatida tanitish.

O'zbekistonning turizm imkoniyatlarini ko'proq targ'ib qilish uchun xalqaro va milliy media kanallaridan, ijtimoiy tarmoqlardan foydalanish.

Xalqaro investitsiyalarni jalb qilish:

Xalqaro investorlarni jalb qilish va turizm infratuzilmasini rivojlantirish uchun yirik investitsiya loyihalarini amalga oshirish.

Xalqaro turizm kompaniyalari bilan hamkorlikni yo'lga qo'yish va o'zaro foydali hamkorlik aloqalarini mustahkamlash.

Yangi turizm turlarini rivojlantirish:

Ekoturizm, sog'lomlashtirish turizmi va madaniy turizm kabi yangi turizm turlarini rivojlantirish. Bu O'zbekistonning turizm sektorini diversifikatsiya qilish va yanada ko'proq turistlarni jalb qilish imkonini yaratadi.

Mahalliy hududlarni rivojlantirish, kichik turizm markazlarini tashkil etish va ushbu hududlarni xalqaro bozor uchun jozibador qilish.

Raqamli transformatsiyani kuchaytirish:

Turizmni raqamlashtirish va raqamli platformalar orqali turistlarga qulay xizmatlar taqdim etish. Masalan, onlayn bronlash tizimlari, turistik mobil ilovalar va sayohatlar uchun interaktiv platformalar.

Turizm ma'lumotlarini boshqarish va monitoring qilish uchun raqamli tizimlarni joriy etish.

Mahalliy aholi va turizm sohasidagi xodimlarni o'qitish:

Mahalliy aholini turizmning foydalari va uning ijtimoiy-iqtisodiy ahamiyati haqida o'rgatish. Bu, turizm sohasida ishlovchi xodimlarning malakasini oshirish, xizmat ko'rsatish sifatini yaxshilashga yordam beradi.

XULOSA

O'zbekistonning xalqaro turizm bozoridagi o'rnini va raqobatbardoshligini oshirishda mavjud bo'lgan muammolarni hal qilish uchun zamonaviy, innovatsion va kompleks yondashuvlar talab etiladi. Bu boradagi strategiyalarni amalga oshirish nafaqat turizm sohasini rivojlantiradi, balki mamlakatning iqtisodiy o'sishiga ham katta hissa qo'shadi. Shuningdek, turizmni milliy iqtisodiyotning muhim tarmog'iga aylantirish va xalqaro miqyosda O'zbekistonning tanilishiga erishish uchun samarali tashkiliy, moliyaviy va huquqiy choralarni qo'llash lozim.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. World Tourism Organization (UNWTO). (2023). **Tourism Market Trends: 2023 Edition**. United Nations World Tourism Organization.
2. Yusupov, A. (2021). **O'zbekiston turizmining rivojlanish istiqbollari va muammolari**. Toshkent: "O'zbekiston" nashriyoti.
3. Karimov, I. (2020). **O'zbekistonning turizm brendi va marketing strategiyalari**. Toshkent: O'zbekiston Respublikasi Davlat Statistika Qo'mitasi.

4. Kamolov, B. (2022). **Turizm infratuzilmasi va uning iqtisodiy ahamiyati.** Toshkent: Iqtisodiyot va Turizm Universiteti.
5. Gvakhariya, L. (2019). **Global tourism and sustainable development.** International Journal of Tourism Research, 21(1), 12-24.
6. Murodov, Z. (2020). **Xalqaro turizm va iqtisodiy rivojlanish: O'zbekiston misolida.** Toshkent: O'zbekiston iqtisodiyot va xizmatlar jurnali, 58(3), 45-59.
7. Prakash, J. (2021). **Tourism Marketing and Destination Branding.** New York: Routledge.
8. World Bank Group. (2022). **Tourism Infrastructure Development in Central Asia.** World Bank Publications.
9. Umarov, A. (2020). **Transport va kommunikatsiya tizimi va uning turizmga ta'siri.** Toshkent: "Barkamol Avlod" nashriyoti.
10. Smith, L. (2021). **Sustainable Tourism Development: A Global Perspective.** London: Cambridge University Press.